

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA (ES) 2016/1034

2016 m. birželio 23 d.

kuria iš dalies keičiama Direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 53 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 ⁽⁴⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES ⁽⁵⁾ (toliau kartu – naujoji teisinė sistema) yra svarbūs finansų teisėkūros procedūra priimami aktai, priimti po finansų krizės ir susiję su vertybinių popierių rinkomis, investavimo tarpininkais ir prekybos vietomis. Naująja teisine sistema sugriežtinama ir pakeičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB ⁽⁶⁾;
- (2) naująja teisine sistema reglamentuojami investicinėms įmonėms, reguliuojamoms rinkoms, duomenų teikimo paslaugų teikėjams ir trečiųjų šalių įmonėms, teikiančioms investicines paslaugas arba vykdančioms investicinę veiklą Sąjungoje, taikytini reikalavimai. Siekiant padidinti skaidrumą, užtikrinti tinkamą kainų nustatymą ir neleisti piktnaudžiauti rinka, ja suderinama biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijų apribojimo tvarka. Ja taip pat įvedamos taisyklės dėl didelio dažnio algoritminės prekybos ir suderinant administracines sankcijas gerinama finansų rinkų priežiūra. Naująja teisine sistema, kuri pagrįsta jau galiojančiomis taisyklėmis, įvedant griežtus organizacinius ir veiklos vykdymo reikalavimus taip pat gerinama investuotojų apsauga. Direktyvą 2014/65/ES valstybės narės turi perkelti į nacionalinę teisę ne vėliau kaip iki 2016 m. liepos 3 d.;
- (3) pagal naująją teisinę sistemą reikalaujama, kad prekybos vietos ir sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai kompetentingoms institucijoms teiktų finansinių priemonių bazinius duomenis, kuriais vienodai apibūdinami kiekvienos finansinės priemonės, kuriai taikoma Direktyva 2014/65/ES, požymiai. Tie duomenys taip pat naudojami kitais tikslais, pavyzdžiui, apskaičiuojant skaidrumo ir likvidumo ribines vertes ir pranešant apie biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijas;

⁽¹⁾ 2016 m. balandžio 29 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ 2016 m. gegužės 26 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ 2016 m. birželio 7 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2016 m. birželio 17 d. Tarybos sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje).

⁽⁴⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 84).

⁽⁵⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).

⁽⁶⁾ 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičianti Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 93/22/EEB (OL L 145, 2004 4 30, p. 1).

- (4) kad duomenys būtų renkami veiksmingai ir vienodai, Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (toliau – EVPRI) kartu su nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis kuria naują duomenų rinkimo infrastruktūrą – finansinių priemonių bazinių duomenų sistemą (angl. *Financial Instruments Reference Data System*) (toliau – FIRDS). FIRDS apims labai įvairias finansines priemones, kurioms taikomas Reglamentas (ES) Nr. 600/2014, ir ji susies EVPRI, nacionalinių kompetentingų institucijų ir prekybos vietų visoje Sąjungoje tarpusavio duomenų srautus. Daugumą naujų IT sistemų, kuriomis grindžiama FIRDS, reikės sukurti iš naujo remiantis naujais parametrais;
- (5) priemonės, kuriomis Direktyva 2014/65/ES perkeliama į nacionalinę teisę, valstybės narės turi pradėti taikyti nuo 2017 m. sausio 3 d. Tačiau dėl duomenų, kuriuos reikia surinkti ir apdoroti, kad naujoji teisinė sistema galėtų pradėti veikti (visų pirma, kad būtų galima pranešti apie sandorius, atlikti skaidrumo skaičiavimus ir pranešti apie biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijas), apimties ir sudėtingumo suinteresuotieji subjektai, pavyzdžiui, prekybos platformos, EVPRI ir nacionalinės kompetentingos institucijos negali užtikrinti, kad būtinos duomenų rinkimo infrastruktūros būtų sukurtos ir pradėtų veikti iki tos datos;
- (6) neturint būtinų duomenų rinkimo infrastruktūrų kiltų pasekmių visoje naujosios teisinės sistemos taikymo srityje. Neturint duomenų būtų neįmanoma tiksliai nurodyti, kurios finansinės priemonės patenka į naujosios teisinės sistemos taikymo sritį. Be to, būtų neįmanoma suformuluoti skaidrumo iki sandorio ir po sandorio sudarymo taisyklių, kad būtų nustatyta, kurios priemonės yra likvidžios ir kada reikėtų leisti netaikyti reikalavimų arba atidėti duomenų skelbimą;
- (7) neturėdamos būtinų duomenų rinkimo infrastruktūrų, prekybos vietos ir investicinės įmonės negalėtų kompetentingoms institucijoms pranešti apie įvykdytus sandorius. Neturint pranešimų apie biržos prekių išvestinių finansinių priemonių pozicijas, būtų sunku užtikrinti, kad tokioms biržos prekių išvestinėms finansinėms priemonėms būtų taikomos pozicijų ribos. Neturint pranešimų apie pozicijas, galimybės veiksmingai nustatyti pozicijų ribų pažeidimus būtų ribotos. Daugelis reikalavimų, susijusių su algoritmine prekyba, taip pat priklauso nuo duomenų;
- (8) neturint būtinų duomenų rinkimo infrastruktūrų, investicinėms įmonėms taip pat būtų sunku taikyti optimalaus įvykdymo taisykles. Prekybos vietos ir sistemingai sandorius savo viduje sudarantys tarpininkai negalėtų skelbti duomenų, susijusių su sandorių vykdymo tose vietose kokybe. Investicinės įmonės negautų svarbių įvykdymo duomenų, kurie padėtų joms nuspręsti, kaip geriausiai vykdyti klientų pavedimus;
- (9) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir išvengti galimo rinkos veikimo sutrikdymo, būtina ir pagrįsta skubiai atidėti visos naujosios teisinės sistemos, įskaitant visus pagal ją priimtus deleguotuosius ir įgyvendinimo aktus, taikymo pradžią;
- (10) duomenų rinkimo infrastruktūrų įgyvendinimo procesą sudaro penki etapai: veiklos vykdymo reikalavimų nustatymas, specifikacijų nustatymas, kūrimas, testavimas ir įdiegimas. EVPRI vertinimu, jeigu ne vėliau kaip 2016 m. birželio mėn. bus užtikrintas galutinių reikalavimų pagal atitinkamus techninius reguliavimo standartus teisinis tikrumas, tie etapai bus užbaigti ne vėliau kaip 2018 m. sausio mėn.;
- (11) atsižvelgiant į išskirtines aplinkybes ir siekiant sudaryti sąlygas EVPRI, nacionalinėms kompetentingoms institucijoms ir suinteresuotiesiems subjektams užbaigti praktinį įgyvendinimą, tikslinga datą, iki kurios valstybės narės turi pradėti taikyti Direktyvos 2014/65/ES perkėlimo į nacionalinę teisę priemones, ir Direktyvos 2004/39/EB panaikinimo įsigaliojimo datą atidėti 12 mėnesių iki 2018 m. sausio 3 d. Atitinkamai reikėtų atidėti ataskaitų ir peržiūrų laiką. Taip pat tikslinga iki 2017 m. liepos 3 d. atidėti datą, iki kurios valstybės narės turi į nacionalinę teisę perkelti Direktyvą 2014/65/ES;
- (12) Direktyvos 2014/65/ES 2 straipsnio 1 dalies d punkte išdėstytos išimties taikymo sritis turėtų būti išplėsta įtraukiant ne finansų įstaigas, kurios yra reguliuojamos rinkos arba daugiašalės prekybos sistemos (toliau – DPS) narės arba dalyvės arba turi tiesioginę elektroninę prieigą prie prekybos vietos vykdydamos sandorius prekybos vietoje, kuriuos galima objektyviai įvertinti ir nustatyti, kad jie mažina tiesiogiai su tų ne finansų įstaigų ar jų grupių komercine ar išdo finansavimo veikla susijusią riziką;
- (13) todėl Direktyva 2014/65/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyva 2014/65/ES iš dalies keičiama taip:

1) 2 straipsnio 1 dalies d punkto ii papunktis pakeičiamas taip:

„ii) viena vertus, yra reguliuojamos rinkos arba DPS nariai arba dalyviai, arba, kita vertus, turi tiesioginę elektroninę prieigą prie prekybos vietos, išskyrus ne finansų įstaigas, kurios vykdo sandorius prekybos vietoje, kuriuos galima objektyviai įvertinti ir nustatyti, kad jie mažina tiesiogiai su tų ne finansų įstaigų ar jų grupių komercine ar išdo finansavimo veikla susijusią riziką.“

2) 25 straipsnio 4 dalies a punkto antra pastraipa pakeičiama taip:

„Šio punkto tikslu trečiosios šalies rinka laikoma lygiaverte reguliuojamai rinkai, jeigu laikomasi pagal trečią ir ketvirtą pastraipą nustatytų reikalavimų ir tvarkos.

Valstybės narės kompetentingai institucijai paprašius, Komisija pagal 89a straipsnio 2 dalį nurodytą nagrinėjimo procedūrą priima lygiavertiškumo sprendimus, kuriuose nurodoma, ar trečiosios šalies teisinė ir priežiūros sistema užtikrina, jog toje trečiojoje šalyje patvirtinta reguliuojama rinka atitinka teisiškai privalomus reikalavimus, kurie šio punkto taikymo tikslu yra lygiaverčiai reikalavimams, kylantiems iš Reglamento (ES) Nr. 596/2014, šios direktyvos III antraštinės dalies, Reglamento (ES) Nr. 600/2014 II antraštinės dalies ir Direktyvos 2004/109/EB ir kurių laikymasis turi būti veiksmingai prižiūrimas ir užtikrinamas toje trečiojoje šalyje. Kompetentinga institucija nurodo, kodėl ji mano, jog atitinkamos trečiosios šalies teisinė ir priežiūros sistema turi būti laikoma lygiaverte, ir pateikia tuo tikslu atitinkamą informaciją.

Tokia trečiosios šalies teisinė ir priežiūros sistema gali būti laikoma lygiaverte, kai ta sistema atitinka bent šias sąlygas:

- i) rinkos turi turėti leidimą, joms nuolat veiksmingai taikoma priežiūra ir vykdymo užtikrinimas;
- ii) rinkos turi aiškias ir skaidrias taisykles, reguliuojančias leidimą prekiauti vertybiniais popieriais, kad tokiais vertybiniais popieriais galima būtų prekiauti sąžiningai, tvarkingai ir veiksmingai ir jie būtų laisvai cirkuliuojantys;
- iii) vertybinių popierių emitentams taikomi reikalavimai periodiškai ir nuolat teikti informaciją užtikrinant aukšto lygio investuotojų apsaugą ir
- iv) rinkos skaidrumas ir vientisumas užtikrinami užkertant kelią piktnaudžiavimui rinka prekiaujant vertybiniais popieriais pasinaudojant viešai neatskleista informacija ir manipuliuojant rinka.“

3) 69 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje data „2016 m. liepos 3 d.“ pakeičiama data „2017 m. liepos 3 d.“

4) 70 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje data „2016 m. liepos 3 d.“ pakeičiama data „2017 m. liepos 3 d.“

5) Įterpiamas šis straipsnis:

„89a straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Europos vertybinių popierių komitetas, įsteigtas pagal Komisijos sprendimą 2001/528/EB (*). Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011 (**).

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

(*) 2001 m. birželio 6 d. Komisijos sprendimas 2001/528/EB dėl Europos vertybinių popierių komiteto įsteigimo (OL L 191, 2001 7 13, p. 45).

(**) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).“

6) 90 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalyje data „2019 m. kovo 3 d.“ pakeičiama data „2020 m. kovo 3 d.“;
 - b) 2 dalyje data „2018 m. rugsėjo 3 d.“ pakeičiama data „2019 m. rugsėjo 3 d.“, o data „2020 m. rugsėjo 3 d.“ pakeičiama data „2021 m. rugsėjo 3 d.“;
 - c) 4 dalyje data „2018 m. sausio 1 d.“ pakeičiama data „2019 m. sausio 1 d.“
- 7) 93 straipsnio 1 dalyje data „2016 m. liepos 3 d.“ pakeičiama data „2017 m. liepos 3 d.“, data „2017 m. sausio 3 d.“ pakeičiama data „2018 m. sausio 3 d.“, o data „2018 m. rugsėjo 3 d.“ pakeičiama data „2019 m. rugsėjo 3 d.“
- 8) 94 straipsnyje data „2017 m. sausio 3 d.“ pakeičiama data „2018 m. sausio 3 d.“
- 9) 95 straipsnio 1 dalyje data „2020 m. liepos 3 d.“ pakeičiama data „2021 m. sausio 3 d.“, o data „2017 m. sausio 3 d.“ pakeičiama data „2018 m. sausio 3 d.“

2 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja kitą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

3 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2016 m. birželio 23 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
M. SCHULZ

Tarybos vardu
Pirmininkas
A.G. KOENDERS
